

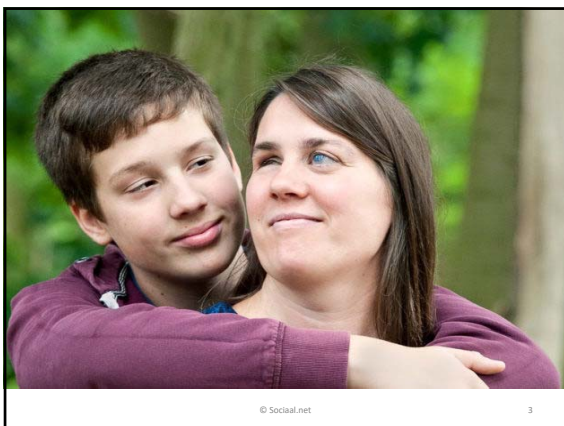
“Sociale netwerkversterking,
dat doen we al lang”

Joris Van Puyenbroeck

“Je betekent niets,
als niemand om je geeft”

Guido Belcanto

Mens als knooppunt van relaties

- Van 'ego' (modernisme) naar 'er-zijn' (postmodernisme): de mens is gesitueerd in een materiële en sociale context
- Martin Buber: 'ik' word meer 'ik' in contact met het 'jij'. De sfeer van het 'tussen'.
- Zorgethiek : interafhankelijkheid ipv onafhankelijkheid
- Individuele kwaliteit van bestaan naar een meer relationeel bepaalde kwaliteit van bestaan
- Van patiënt naar burger, van burger naar mede-mens
- De mens is een “knooppunt van relaties” (Wielemans) : relationele identiteit

Hoe zien we dit mensbeeld in ons spreken en handelen als sociale professionals?

*“Een deelnemer met een matig tot ernstige verstandelijke beperking ontmoet bijna enkel medebewoners en andere cliënten uit de dagbesteding. Ze is bijna 365 dagen per jaar in de voorziening. Begeleiders vinden dit een probleem voor haar.”
(interview L.ink)*

De waarde van een sociaal netwerk

- “Social foundation of happiness” : sociaal welbevinden verklaart in belangrijke mate geluk en levenstevredenheid (WHO)
- Sociaal kapitaal verwijst naar sociale steun en gebruik van sociale steunbronnen (Putnam)
- In een kwetsbare context is het gemis van een sociaal netwerk en sociale steun problematisch
- In een sociaal-democratische samenleving tracht men structuren op te richten ter sociale bescherming en het welzijn van burgers structureel te verbeteren (sociaal vangnet)

In welke mate helpt het sociaal vangnet het sociaal netwerk?

© Mee UGV

8

*Want een hulpverlener zei ook tegen mij van ge kunt van die buddy-ouders of zoiets inschakelen, dat ze om de zoveel tijd een weekend uw kinderen eens opvangen bla bla bla. Maar dat is via de sociale sector, dan beginnen ze u waarschijnlijk echt te viseren op uw gezin, op uw kinderen en dat wil ik niet. Want stel u eigen nu eens voor dat je eens ene keer iets doet dat niet in hun normen past, dat die in ene keer eens zeggen van uw kinderen worden mee afgenomen...
(Deelnemer met armoede-ervaring, diepte-interview).*

Individualisering en vermaatschappelijking

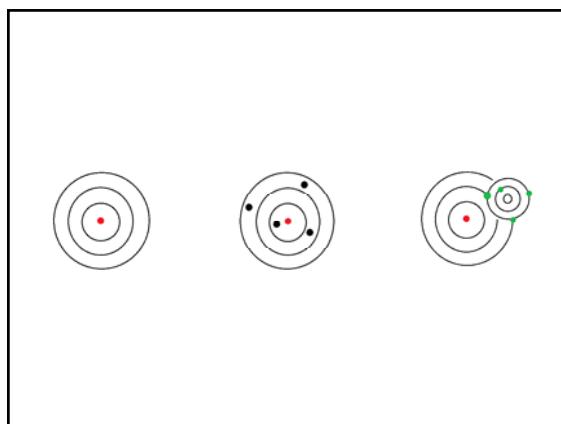
- Van aanbodsgestuurd naar vraaggestuurd : de mens centraal
- Roep om vrijwaren van mensenrechten, grondrechten en capabilities
- Van collectieve oplossingen naar meer ondersteuning op maat
- Roep om vraagsturing, en meer ‘person-centered’ oplossingen
- Roep om krachtgericht werken: empowerment
- Roep om inclusie, en bijhorende vermaatschappelijking van zorg

Hoe werk je én netwerkversterkend én krachtgericht?

Hoe goed is onze sociale netwerkversterking?

- Ruimtelijke, functionele en sociale integratie (Van Gennepe)
- Duurzaam en persoonlijke netwerkversterking: wat betekent dat? Hulpverlening blijft hulpverlening met een bepaald mandaat.
- Afstand en nabijheid in relaties met kwetsbare mensen. Bestaat professionele vriendschap?
- Belang van analyse en vakmanschap: “what works for whom?”

Professional als “missing” link

- Activerende (Jones e.a. 2001) en assiserende ondersteuning (Sims-Gould and Martin-Matthews, 2010) ipv directe ondersteuning: de rol van de professional verandert:
 - Onderhoudt ‘bonding’ van bestaande contacten
 - Stimuleert ‘bridging’ naar nieuwe contacten
- Ondersteuningsparadigma: gerichte ondersteuning op levensdomeinen QOL, steunbronnen in ‘circles of support’
- Van ecogram naar actie: de tas koffie, de elleboog, de schouder en de opgestroopte mouwen (“erop af”).

De sociale professional kent de verschillende werkmodellen van sociale netwerkversterking, kent de succes- en faalofactoren en mogelijke impact op het sociaal netwerk van zijn cliënt, heeft een mindset voor sociale inclusie, kiest een aanpak op maat, en neemt initiatief

Wat kunnen we leren uit onderzoek?

- Persoonlijke netwerkversterking personen met ervaring van armoede (Minister Homans/WVG)
 - Literatuur, focusgroepen en interviews
 - Wat zijn sterktes en zwaktes van welbepaalde werkmodellen?
 - Perspectief ervarings-, praktijkdeskundigen
 - Randvoorwaarden en succesfactoren volgens beleidsvertegenwoordigers.

Wat kunnen we leren uit onderzoek?

- Personen met een beperking (PWO Llink, i.s.m. Broeders van Liefde, Vlaams Welzijnsverbond, UCLL en Vives)
 - Overzicht van methodieken op link.odisee.be
 - 3 methodieken ter evaluatie: bruggenbouwer, ‘eigen kracht conferentie’ en ‘internet als methodiek’
 - Longitudinale opvolging van inclusieweb (drie metingen)
 - Survey bij begeleiders en ankerpersonen in 13 organisaties
 - Interviews met personen met handicap en begeleiders

